

Saw Duang Variation in Ching-Mu-Long Chan Diew in 3 Scales

การแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเตี๋ยว 3 บันไดเสียง

Pranapee Boonplian

พรรณระพี บุญเปลียน

Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand

Corresponding author

e-mail: oil.pranapee@gmail.com

Received 20-01-2021

Revised 10-06-2021

Accepted 14-07-2021

Abstract

This article has 2 objectives: 1) to study the significance of Mu-Long Chan Diew; and 2) to explore the general principles of Saw Duang variation in Ching-Mu-Long Chan Diew. The research was qualitative using information from documents related to Mu-Long song to conduct the analysis. The research revealed that Mu-Long is unique and distinctive in its melody. It was associated with the Austronesian multicultural group, as indicated by the word "Mulong". It is of Javanese accent dated back to the Ayutthaya period. The music was found to be arranged in Ching-Mu-Long and Mu-Long Song Chan (Mu-Long) and, Mu-Long Chan Diaw (Phleng Ching). Later in the Rattanakosin period, Mu-long was arranged into Phleng Tup and Phleng Ruengs, and was augmented and constructed into Phleng Thao versions. Mu-Long Chan Diaw is composed of 3 sections in 18 phrases: major scale (Ti) and minor scale (Mi and La), and A-B-C musical form. The forms of Ching-Mu-Long in the third tune includes different pentatonic scales: Phiang Au Lang Scale of G A B x D E x, Phiang Au Bon Scale of C D E x G A x, and Jave Scale of F G A x C D x, as the major scales to play the melodies, with the change of scale to the 4th interval. Traditionally, the melodic phrases in the 3 sections were all similar, only differently arranged in dynamic with shifts of various melodies. Every finger was to perform on all of the fiddle strings, and the bowing was in the regular motion of "In-Out-In-Out" for the positional accuracy of sound and stress when bowing while both strings are in motion. This allowed agility in fingering skill to develop.

Keywords: variation, Ching-Mu-Long, Thai string music (Saw Duang)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความสำคัญของเพลงมุล่งชั้นเตี๋ยว 2) เพื่อศึกษาหลักทั่วไปในการแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเตี๋ยว การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเพลงมุล่ง ผลการวิจัยพบว่า เพลงมุล่งมีการดำเนินทำนองที่มีเอกลักษณ์ มีความเชื่อมโยงทางพหุวัฒนธรรมกลุ่มมอสรณ์เขียน โดยสันนิษฐานจากคำว่า "Mulong" เพลงมุล่งเป็นเพลงสำเนียงชวา มีประวัติความเป็นมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา โดยพบเพลงฉิ่งมุล่ง และ มุล่ง สองชั้น (มุล่ง) และเพลงมุล่ง ชั้นเตี๋ยว (เพลงฉิ่ง) ต่อมาในยุคกรุงรัตนโกสินทร์ พบการบรรจุในเพลงตับและเพลงเรื่อง การขยายและตัดเป็นเพลงเถา เพลงมุล่ง ชั้นเตี๋ยว มีสามท่อน วรรคเพลงรวม 18 วรรค กลุ่มเสียงหลัก (ที) และกลุ่มเสียงรอง (มี และ ลา) สังคีตลักษณ์เพลงมุล่งเป็น (A-B-C) รูปแบบของเพลงฉิ่งมุล่ง 3 เสียง ได้แก่ ทางเพียงออล่างใช้กลุ่มเสียงปัญจมูล ซ ล ท x ร ม x ทางเพียงออบนใช้กลุ่มเสียงปัญจมูล ด ร ม x ซ ล x และทางชวาใช้กลุ่มเสียงปัญจ

มูล พ ซ ล x ด ร x เป็นกลุ่มเสียงหลักในการดำเนินทำนอง โดยมีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นคู่ 4 ตามขอบแต่โบราณสำนักกลอนมีความคล้ายคลึงกันทั้งสามท่อนแต่ร้อยเรียงให้แตกต่างกัน มีความเคลื่อนไหวของเสียงกระโดดข้ามไปมา มีการใช้นิ้วครบทุกนิ้วครอบคลุมทุกสาย ลักษณะของใช้คันชัก “ออก เข้า ออก เข้า” อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างความแม่นยำของตำแหน่งเสียง มีการเคลื่อนที่ครบทั้งสองสาย และเกิดความคล่องตัวในเชิงทักษะปฏิบัติในการใช้นิ้ว

คำสำคัญ: การแปรทำนอง เพลงฉิ่งมุล่ง เครื่องสาย (ซอด้วง)

บทนำ

ดนตรีไทยเป็นศิลปะทางวัฒนธรรมที่มีการสืบสาน สืบทอดกันมายาวนานควบคู่กับคนไทย นอกจากจะเป็นวัฒนธรรมประจำชาติแล้ว ยังเป็นมรดกทางสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่คนไทยได้คิดค้นแสวงหาธรรมชาติมาสร้างเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ และสามารถประพันธ์ทำนองดนตรีให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีที่ผลิตขึ้นมา และเชื่อว่าดนตรีไทยของเรามีมานานไม่ต่ำกว่า 4,000 ปี (Rungreung, 1982 : 1)

การบรรเลงดนตรีไทยนั้นมีการผสมเครื่องดนตรีแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม เช่น จัดเครื่องที่มีสายไว้ด้วยกัน รวมเรียกว่า วงเครื่องสาย มีเครื่องดีดและเครื่องสีเป็นหลักประกอบด้วย ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ขลุ่ย และเครื่องประกอบจังหวะ แต่ละเครื่องมีหน้าที่และลักษณะเสียงที่ต่างกัน ซอด้วง จะเข้ นั้นจัดอยู่ในเครื่องดนตรีประเภทเครื่องนำ เพราะมีเสียงดังกังวานชัด

ซอเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี ปรากฏหลักฐานมีในสมัยกรุงศรีอยุธยา ปรากฏข้อความในกฎมณเฑียรบาล ซึ่งตราไว้ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991 - 2031) ในกฎมณเฑียรบาลตอนที่ 15 และ 20 อันเป็นบทบัญญัติกำหนดโทษแก่ผู้ที่เล่นดนตรีเพลิดเพลินเกินขอบเขตเข้าไปถึงพระราชฐานขณะล่องเรือผ่านนั้น ปรากฏมีชื่อเครื่องดนตรีระบุไว้ ได้แก่ ขลุ่ย ปี่ ซอ จะเข้ กระจับปี่ โทน ทับ ในจดหมายเหตุลาลูแบร์ ได้บันทึกไว้ว่า “ขบวนเรือยาวที่แห่มารับตัวท่านและคณะว่ามีเสียงเห่ เสียงโห่ และเสียงดนตรีประเภทกระจับปี่ซอด้วงก็ก้องไพเราะไปทั่วคุ้งน้ำ...” จะเห็นได้ว่า ในกฎมณเฑียรบาลและในจดหมายเหตุลาลูแบร์ ได้มีการกล่าวถึง “ซอ” ไว้อย่างชัดเจน (Loubere, 1967)

ซอด้วง เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี ที่เรียกว่า ซอด้วง เนื่องมาจากมีรูปร่างลักษณะคล้ายกับ “ด้วง” ที่ใช้สำหรับตักหนูนยอคมะพร้าว มีส่วนประกอบทำมาจากไม้ไผ่ ยาวกว่ากระบอกซอ มีไว้ให้หนูคลานเข้าไปกินเหยื่อ แล้วให้จะหลดทำให้เชือกรัดคอหนู (Naksawat, 1982 : 1) ซอด้วง มี 2 สาย เกิดจากการใช้คันชักสี ใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ เช่น วงเครื่องสาย วงมโหรี และการบรรเลงเดี่ยว ทำหน้าที่เป็นผู้นำวงและดำเนินทำนองในแนวระดับเสียงสูง ลักษณะของซอด้วงนั้นมีลักษณะคล้ายซอของประเทศจีนที่มีชื่อว่า “ฮู-ฉิน”

นอกจากบทบาทในการบรรเลงรวมวงต่าง ๆ แล้ว ซอด้วงยังเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมนำมาบรรเลงเดี่ยววอดฝีมือหรือใช้บรรเลงคนเดียวเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะทางเครื่องดนตรี โดยใช้เพลงทางพื้นเพราะสามารถแปรทำนองได้อย่างอิสระ

นักดนตรีไทยถือว่า เพลงประเภททางพื้นนี้ เป็นหัวใจของการบรรเลงเพลงไทย ลักษณะที่สำคัญของเพลงทางพื้น คือลีลาการบรรเลงแบบที่เรียกว่า “เก็บ” ความงามของเพลงประเภทนี้ขึ้นอยู่กับการเล่นทำนอง (Variation) ซึ่งนักดนตรีจะคิดท่วงกลอนของเครื่องดนตรีและบรรเลงในขณะนั้นทันที เพลงทางพื้นนี้จะเปิดโอกาสให้มีการสร้าง “กลอน” ของทำนองอย่างอิสระเป็นเพลงที่ส่งเสริมในด้านสติปัญญาและปฏิภาณมากที่สุด ประสบการณ์ของนักดนตรีเป็นสิ่งที่สำคัญ ความไพเราะของบทเพลงทางพื้นจะมีไม่น้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับพื้นฐาน ประสบการณ์ของนักดนตรีที่แตกต่างกัน เพลงประเภททางพื้นนี้ เช่น เพลงแขกบรเทศ เพลงสารถิ เพลงแขกมอญ เป็นต้น (Pikul Sri, 1999 : 150) นอกจากเพลงอัตราจังหวะสามชั้นแล้วยังมีเพลงในลักษณะของเพลงประเภทเพลงฉิ่งที่จัดอยู่ในลักษณะเพลงทางพื้นด้วยเช่นกัน เช่น เพลงฉิ่งมุล่ง เพลงฉิ่งตรัง เพลงฉิ่งช้างประสานงา เป็นต้น

เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว เป็นเพลงสำคัญที่โบราณจารย์ทางดนตรีไทยได้ใช้ฝึกฝนฝีมือ เพื่อเพิ่มทักษะในการบรรเลงให้คล่องแคล่ว โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องดนตรีที่เป็นการบรรเลงทางเก็บ จะนิยมใช้เพลงฉิ่งมุล่งสำหรับการไล่มือของนักดนตรีจะทำให้

ข้อมือของนักดนตรีมีกำลังข้อมือที่แข็งแรงขึ้น สำหรับเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว มีทั้งหมด 3 ท่อน ไม่มีหน้าทับ ใช้ฉิ่งเป็นตัวตีจังหวะซึ่งมักใช้เป็นเพลงเดี่ยวของระนาดและจะเข้ ภายหลังเครื่องดนตรีอื่นจึงนำไปเดี่ยวบ้าง (Tramote, 1980 : 428)

การแปรทำนองเป็นการบรรเลงเครื่องดนตรี และดำเนินทำนองใหม่โดยยึดทำนองหลักของฆ้องวงใหญ่ไว้ ที่นักดนตรีเรียกกันว่า ลูกตก โดยการแปรทำนองจะต้องมีความกลมกลืน เหมาะสมกับลักษณะของเพลงนั้น ๆ การแปรทำนองนั้นควรหลีกเลี่ยงการแปรทำนองที่ซ้ำ ๆ กัน ข้อสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการดำเนินของเครื่องดนตรีนั้น ๆ คือ การดำเนินทำนองซ้ำ ๆ กัน ทั้งนี้ไม่ว่าทำนองหลักจะตีซ้ำไปมาในประโยคใดประโยคหนึ่งหลายครั้ง การดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีชั้นอื่น ๆ ต้องพยายามคิดหาหนทางในการบรรเลงให้หลีกเลี่ยงการซ้ำนั้นตามความสามารถของตน และสร้างความกลมกลืนระหว่างทำนองที่ตกแต่งแล้วกับทำนองหลัก ในการตกแต่งทำนองเพลงลูกตกอาจผิดแผกไปจากเนื้อฆ้องของเดิมได้บ้างเล็กน้อย ความชำนาญในการปฏิบัติและประสบการณ์ของผู้ประพันธ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว
2. เพื่อศึกษาหลักทั่วไปในการแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 เสียงใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการรวบรวมข้อมูล

- 1.1 บันทึกการแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง
- 1.2 บันทึกโน้ตและตรวจสอบความถูกต้อง
- 1.3 รวบรวมข้อมูลด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทุกส่วนเรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ในรูปแบบของวิจัยฉบับสมบูรณ์เมื่อเตรียมการและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 เสียง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่และดำเนินการวิเคราะห์ในประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 การวิจัยเรื่อง การแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง ผู้วิจัยได้ศึกษาความสำคัญของเพลงฉิ่งมุล่ง และบริบทสังคมดนตรีไทยในเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการศึกษา เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียวดังนี้

- 1) ความหมายของเพลงฉิ่ง
- 2) ความสำคัญของเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ในบริบทสังคมดนตรีไทย
- 3) ทำนองหลักเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว

2.2 การศึกษาโครงสร้างลักษณะการแปรทำนองเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว โดยศึกษาหลักการแปรทำนองทั่วไป และศึกษาองค์ประกอบหลักและรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ซึ่งได้แก่ รูปแบบ ลีลาสำนวนทำนองเพลง การเคลื่อนที่ของทำนอง โดยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบการอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน ทั้งยกตัวอย่างประกอบการอธิบายให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

3. การนำเสนอข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทุกส่วนเรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ในรูปแบบของวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง รายงานผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของเพลงฉิ่งมุล่ง แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 ความหมายและความสำคัญ พบว่า มุล่ง จัดอยู่ในเพลงเรื่องประเภทเพลงฉิ่ง สันนิษฐานว่า มุล่งเป็นเพลงสำนวนเก่าตั้งแต่กรุงศรีอยุธยา รัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ สันนิษฐานว่าแต่งเลียนสำเนียงชวา จากเพลงพื้นเมืองชื่อ “ว้ายังมุล่ง” ซึ่งเข้ามาพร้อมกับการเซ็ดหนังเรื่องอิเหนา เรียกเป็นภาษาถิ่นว่า “ว้ายังกูลิต” สามารถแยกคำออกได้ 3 คำ ประกอบด้วย ว้ายัง (Wayang) เป็นคำในภาษาชวาแปลว่าเงา กูลิต (Kulit) เป็นคำอินโดนีเซียหมายถึงผิวหนัง และคำว่ามุล่ง (Molong, Mulung) จากตระกูลภาษาออสโตรนีเซียน (Austronesian) กลุ่มภาษามลายู-โพลีเนเซียน (Malayo-Polynesian) อันเป็นกลุ่มภาษาที่ใช้ในหมู่เกาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภาคพื้นมหาสมุทรแปซิฟิก (Sangyenying, 2017 : 66)

“มุล่ง” เป็นเพลงไทยสำเนียงภาษาชวา เกิดขึ้นราวสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย บรรจุในตำราเพลง มโหรีสมัยกรุงศรีอยุธยา (Tramote & Khuntan, 1980 : 6) โดยถูกบรรจุไว้เป็นเพลง ลำดับที่ 25 ในบทเพลงมอญ 48 นอกเรื่องเหล่านี้เป็นหลักฐานที่ยืนยันได้ว่าเพลงมุล่งเป็นเพลงที่เป็นมรดกจากกรุงศรีอยุธยา โดยมุล่งของเดิมนั้นมีเพียงชั้นเดียวที่เป็นเพลงฉิ่ง (Chanreung, n.d.) สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พบการนำเพลงมุล่ง สองชั้น ไปบรรจุในตำราเรื่องรามเกียรติ์ ตอนอินทรชิตแผลงศรนาศบาศ โดยสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ได้บรรจุเพลงมุล่งไว้ในลำดับสุดท้าย (Amattayakun, 2009 : 50) นอกจากนี้ มุล่ง อัตรารัจจะสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว ถูกบรรจุไว้ในเพลงบรรเลงล้วน โดยบรรเลงอยู่ในเพลงเรื่องนางหงส์ต่าง ๆ ได้แก่ เพลงนางหงส์ เรื่องมุล่ง เรื่องนางหงส์ใหญ่ และเพลงเรื่อง มุล่ง นิยมบรรเลงเวลาพระฉัน

นอกจากการบรรจุเพลงมุล่ง ในเพลงดับ เพลงเรื่อง และเพลงประกอบการแสดงโขนละครแล้วเพลงมุล่งยังได้ขยายขึ้นครบเป็น “เถา” ในฉบับเพลงเสภา และเพลงฉิ่ง จากวัฒนธรรมเพลงเถาที่เกิดขึ้นจากต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ได้เกิดเพลงมุล่ง สามชั้นขึ้น โดยพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ขยายขึ้นจากเพลงมุล่ง สองชั้น เป็นสามชั้น โดยแยกร้อง ออกเป็น 2 ท่อน ท่อนละ 2 จังหวะ ต่อมา หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้ทำทางเปลี่ยน ขึ้นในสามชั้น โดยรวมร้องเป็นท่อนเดียว 4 จังหวะ เข้ากับสองชั้น และตัดลงชั้นเดียวครบเถา บรรจุคำร้องจากละครเรื่องอุณรุท พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ใช้ร้องบรรเลงกันจนถึงปัจจุบัน (Maneehan & Champa-ngen, 1996 : 52)

1.2 การวิเคราะห์ทางฆ้องเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว พบว่า

1.2.1 วรรคเพลงตามเสียงลูกตกท่อนหนึ่งมีลักษณะสำนวนคล้ายคลึงกัน ท่อนที่ 1 มี 4 วรรค ท่อนที่ 2 มี 3 วรรค และท่อนที่ 3 มี 9 วรรค รวมเป็น 18 วรรค การบรรเลงจะนิยมกลับต้นในท่อน โดยบรรเลงเป็นท่อนละ 2 รอบ เมื่อนำมาแปรทำนองในเครื่องมือต่าง ๆ ทั้งปี่พาทย์และเครื่องสาย การบรรเลงยังต้องคำนึงถึงทางเสียงที่ใช้บรรเลงในวงนั้น ๆ ด้วย

1.2.2 กลุ่มเสียงและลักษณะการดำเนินทำนองของเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ท่อนที่ 1 กลุ่มเสียงหลักคือ เสียงที่ และกลุ่มเสียงรองคือ เสียงมี ท่อนที่ 2 กลุ่มเสียงหลักคือ เสียงที่ และกลุ่มเสียงรองคือ เสียงมี และท่อนที่ 3 กลุ่มเสียงหลักคือ เสียงที่ กลุ่มเสียงรองลำดับที่ 1 คือเสียงมี และลำดับที่ 2 คือ เสียงลา โดยทั้งสามท่อนใช้เสียงโศในการจบเพลง

1.2.3 สังคัตลักษณ์เป็นเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว เพลงนี้เป็นเพลงทางพื้นไม่มีหน้าทับ ใช้ฉิ่งกำกับจังหวะ ผู้วิจัยกำหนดใช้สัญลักษณ์ตัวอักษร A B C แทนทำนองต่าง ๆ และใช้สัญลักษณ์ / แทนการจบท่อนเพลง ได้สังคัตลักษณ์ดังนี้ (A-B-C)

A หมายถึง ทำนองท่อน 1

B หมายถึง ทำนองท่อน 2

C หมายถึง ทำนองท่อน 3

2. เพื่อศึกษาหลักทั่วไปในการแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง ผลการวิจัยผู้วิจัยได้ผลการวิจัย 2 ประเด็นคือ

ประเด็นที่ 1 โน้ตเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง ได้แก่บันไดเสียงเพียงออล่าง, บันไดเสียงเพียงออบน และบันไดเสียงชวา โดยบันทึกด้วยโน้ตไทย

ประเด็นที่ 2 การสังเคราะห์รูปแบบของเพลงฉิ่งมุล่ง 3 บันไดเสียง ผู้วิจัยนำเพลงฉิ่งมุล่งทั้ง 3 บันไดเสียง มาสังเคราะห์รูปแบบตามที่กำหนดไว้ได้แก่ ส่วนนกลอน การเปลี่ยนบันไดเสียง การใช้นิ้ว และการใช้คันทัก สรุปได้ดังนี้

1. ส่วนนกลอน

1.1 ส่วนนกลอนมีความคล้ายคลึงกันทั้งสามท่อนแต่มีการร้อยเรียงให้แตกต่างกันทำให้เกิดความยากต่อการจำ

1.2 ส่วนนกลอนมีการเคลื่อนไหวของเสียงกระโดดข้ามไปมาทำให้เกิดความยากในการบังคับมือ

1.3 ส่วนนกลอนมีการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคเพลงเดียวกัน

1.4 ส่วนนกลอนมีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นคู่ 4 ภายในห้องเพลง

1.5 ส่วนนกลอนมีการใช้ส่วนนกลอนแบบโบราณ

1.6 มีส่วนนกลอนของเครื่องดนตรีชิ้นอื่นเข้ามาผสมอยู่หลายทำนองเช่นกลอนไต่ลวด กลอนย่อนตะเข็บ

1.7 แนวการบรรเลงซอด้วงจะไม่เร่งขึ้นเหมือนระนาด

1.8 ใช้การบรรเลงเก็บเต็มห้องเพลง ผู้วิจัยใช้กลวิธีการบรรเลงฝากลูกตก 3 ครั้งในทำนองวรรคที่ 4 ในท่อนที่ 2 ของแต่ละบันไดเสียง

2. การเปลี่ยนบันไดเสียง การเปลี่ยนบันไดเสียงเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียงเป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงโดยรักษานับแต่โบราณและยึดการเปลี่ยนเสียงเป็นคู่ 4 ซึ่งทางดนตรีไทยถือว่าเป็นคู่เสนาะคือเสียงเพราะฟังไม่กระดังงูประกอบด้วยบันไดเสียงที่มีบันไดเสียงเพียงออล่าง บันไดเสียงเสียงเพียงออบน และบันไดเสียงเสียงขวา ในแต่ละบันไดเสียงนี้ทำนองเพลงมีการเปลี่ยนบันไดเสียงระหว่างวรรคเพลง สำหรับกลุ่มเสียง 5 เสียงหลักหรือที่เรียกกันว่า “กลุ่มเสียงปัญจมูล” ที่อยู่ภายใต้แต่ละบันไดเสียงทางมีรายละเอียดดังนี้

2.1 เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว บันไดเสียงซอล เป็นบันไดเสียงทางเพียงออล่าง โดยมีการใช้กลุ่มเสียงปัญจมูล ซ ล ท x ร ม x เป็นกลุ่มเสียงหลักในการดำเนินทำนอง

2.2 เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว บันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงทางเพียงออบน โดยมีการใช้กลุ่มเสียงปัญจมูล ด ร ม x ซ ล x เป็นกลุ่มเสียงหลักในการดำเนินทำนอง

2.3 เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว บันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงทางขวา โดยมีการใช้กลุ่มเสียงปัญจมูล ฟ ซ ล x ด ร x เป็นกลุ่มเสียงหลักในการดำเนินทำนอง

3. การใช้นิ้ว

3.1 การใช้นิ้วบรรเลงในทางเพียงออล่าง และทางเพียงออบน มีการใช้นิ้วอยู่กับที่การใช้นิ้วเรียงเสียง (เรียงนิ้ว) การใช้นิ้วข้ามเสียง (ข้ามนิ้ว) และใช้นิ้วเคลื่อนที่ขึ้นและลงในสายที่ต่างกันทำให้นิ้วมีกำลังมีความคล่องตัว โดยใช้ในช่วงเสียงปกติเป็นการพัฒนาทักษะการสีซอด้วง

3.2 การใช้นิ้วบรรเลงในทางขวา มีลักษณะของการใช้นิ้วพิเศษในระดับเสียงตรงวรรคที่ 12 ของท่อนที่ 3 นี้ใช้เสียงมี ลบ โดยให้นิ้วชี้ขึ้นมาเกือบซิดรดอก เพื่อหลีกเลี่ยงเสียงที่อาจทำให้เพี้ยนได้

4. การใช้คันทัก ลักษณะของใช้คันทัก “ออก เข้า ออก เข้า” อย่างสม่ำเสมอ ไม่มีการใช้คันทักพิเศษแต่อย่างใดเพื่อเป็นการสร้างความแม่นยำของตำแหน่งเสียงและน้ำหนักในการใช้คันทัก มีการเคลื่อนที่ครบทั้งสองสายเป็นการพัฒนาทักษะการสีซอด้วงได้เป็นอย่างดีและก่อให้เกิดความชำนาญ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการแปรทำนองซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง มีประเด็นสำหรับการนำมาสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสำคัญของเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ในสังคมดนตรีไทย

เพลงมุล่งในบริบทดนตรีไทยจัดอยู่ในเพลงเรื่อง ประเภทเพลงฉิ่ง ดังเดิมมีเพียงเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว และเพลงมุล่ง สองชั้น (ตัมมโหรี) สันนิษฐานการเข้ามาและอุบัติขึ้น ราวสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย โดยพบหลักฐานเก่าสุดใน ชื่อเพลง “มุล่ง” บรรจุในตำราเพลงมโหรีสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นเพลงลำดับที่ 25 ในบทเพลงมอญ 48 นอกเรื่อง ในยุครัตนโกสินทร์เพลงมุล่ง สอง

ชั้นได้บรรจุไว้ในเพลงดับหลายชุด ต่อมาเพลงมุล่ง สองชั้น ได้ขยายขึ้นเป็นสามชั้น และตัดลงชั้นเดียวครบเถา นอกจากเพลงมุล่งเถา ฉบับเสภา ยังมีเพลงมุล่ง เถา ฉบับเพลงฉิ่ง และในส่วน เพลงเดี่ยวฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว เริ่มแรกมีผู้นิยมนำมาทำทางเดี่ยว ระนาดเอก และจะเข้ อีกทั้งยังใช้ไล่มือพัฒนาทักษะความ “ไหว” ในทางดนตรี ต่อมาจึงพบการทำทางเดี่ยวในเครื่องอื่น ๆ ของวงปี่พาทย์ และเครื่องสาย

2. เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว กับการไล่มือ

เพลงฉิ่งมุล่งชั้นเดียวเป็นเพลงที่มีความสำคัญ และนักดนตรีไทยนิยมใช้เป็นเพลงสำหรับไล่มือมาจนปัจจุบัน การไล่มือมีความสำคัญต่อนักดนตรีไทยเป็นอย่างมาก ในขั้นการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญนั้น นักดนตรีในสำนักต่าง ๆ มักจะให้ความสำคัญต่อการฝึกทักษะความชำนาญด้วยการไล่มือ การไล่มือเป็นการฝึกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ที่เป็นักดนตรีไทยได้อุ่นกำลังแขน หรือกำลังข้อมือก่อนการบรรเลง และด้วยเหตุที่เพลงฉิ่งมุล่งมีลักษณะเป็นเพลงชั้นเดียว ที่มีทำนองเกาะเกี่ยวกันและมีการเปลี่ยนบันไดเสียงในตัวทั้งในห่องเพลง วรรคเพลง และในท่อนเพลง การนำเพลงดังกล่าวมาใช้ไล่มือสำหรับเครื่องดนตรีไทยประเภทดำเนินทำนอง จึงมีผลต่อการพัฒนาฝีมือนักดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัย เรื่อง อัตลักษณ์เพลงฉิ่ง (Pornprasit, 2002 : 22) ที่กล่าวไว้ว่าเพลงฉิ่งมุล่ง เป็นเพลงที่มีความพิเศษ มีลักษณะเรียงเสียงไปเรียงมาซ้ำกันทำให้เกิดทักษะในการผูกกลอนเพลงของเครื่องดนตรีต่าง ๆ สำนวนกลอนมีความเคลื่อนไหวของเสียงกระโดดข้ามไปมา ทำให้เกิดความยากในการบังคับมือ เพลงมุล่ง เป็นเพลงฉิ่งอัตราชั้นเดียว การบรรเลงด้วยความเร็วเป็นระยะเวลานานทำให้เกิดความคล่องตัวในเชิงทักษะ และการไล่มือ ดังนั้นการไล่เพลงมุล่ง ชั้นเดียว จะเป็นเหตุให้แตกฉาน เชี่ยวชาญในกระสวนทำนอง มีปฏิภาณคิดค้นทำนอง กลเม็ดต่าง ๆ ที่จะใช้ในการบรรเลงจริง หากฝึกฝนไล่มืออย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกิดความคล่องตัว ถูกต้อง และชัดเจนตามตำแหน่งเสียง

โน้ตขอร์ดวงเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ทางเสียงเพียงออล่าง

ท่อน 1

วรรค 1

----	ซ้ ร ซ้ ซ้	ล ช ท ล	ช ม - ซ้	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร
------	------------	---------	----------	---------	---------	---------

ร ม ร ร	ซ้ ร ซ้ ซ้	ล ช ท ล	ช ม - ซ้	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร
---------	------------	---------	----------	---------	---------	---------

วรรค 2

ซ้ ลี ซ้ ร	ซ้ ม ร ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ช ด ร ม
------------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

ซ้ ลี ซ้ ร	ซ้ ม ร ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ช ด ร ม
------------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 3

ร ม ฟ ซ้	ฟ ม ฟ ซ้	ฟ ม ร ม	ลี้ ม ฟ ซ้	ท ล ช ร	ม ฟ ซ้ ลี้	ท ล ช ท	ด ร ม ร
----------	----------	---------	------------	---------	------------	---------	---------

ด ท ด ม	ร ด ท ล	ท ล ช ล	ท ด ร ม
---------	---------	---------	---------

ร ม ฟ ซ้	ฟ ม ฟ ซ้	ฟ ม ร ม	ลี้ ม ฟ ซ้	ท ล ช ร	ม ฟ ซ้ ลี้	ท ล ช ท	ด ร ม ร
----------	----------	---------	------------	---------	------------	---------	---------

ด ท ด ม	ร ด ท ล	ท ล ช ล	ท ด ร ม
---------	---------	---------	---------

วรรค 4

ล ท ล ล	ม ซ้ ม ม	ร ร ด ร	ซ้ ม ม ม	ร ม ซ้ ลี้	ม ซ้ ร ม	ด ร ล ท	ด ร ด ม
---------	----------	---------	----------	------------	----------	---------	---------

ร ด ท ด	ร ด ท ล
---------	---------

ล ฑ ล ล	ม ฑ ม ม	ร ร ด ร	ฑ ฑ ม ม	ร ม ฑ ล	ม ฑ ร ม	ด ร ล ฑ	ด ร ด ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ด ท ด	ร ด ฑ ล
กลับต้น	

ท่อน 2

วรรค 1

ร ม ร ล	ร ฑ ล ช	ฟ ฑ ล ม	ฟ ฑ ล ฑ	ท ล ช ฑ	ด ม ร ด	ช ด ท ม	ร ด ฑ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ม ร ล	ร ฑ ล ช	ฟ ฑ ล ม	ฟ ฑ ล ฑ	ท ล ช ฑ	ด ม ร ด	ช ด ท ม	ร ด ฑ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 2

ร ฑ ล ฑ	ร ฑ ม ร	ท ม ร ล	ท ล ช ม	ด ร ล ฑ	ด ม ร ด	ช ล ท ด	ร ด ฑ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ฑ ล ฑ	ร ฑ ม ร	ท ม ร ล	ท ล ช ม	ด ร ล ฑ	ด ม ร ด	ช ล ท ด	ร ด ฑ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 3

ท ล ช ล	ท ด ร ม	ร ด ท ด	ร ด ฑ ล	ม ร ล ฑ	ด ร ม ด	ช ล ท ด	ร ด ฑ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ท ล ช ล	ท ด ร ม	ร ด ท ด	ร ด ฑ ล	ม ร ล ฑ	ด ร ม ด	ช ล ท ด	ร ด ฑ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

ท่อน 3

วรรค 1

ร ล ท ร	ช ท ล ช	ฟ ฑ ล ม	ฟ ฑ ล ฑ	ม ฟ ฑ ล	ท ล ช ร	ฑ ร ฑ ล	ร ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ล ท ร	ช ท ล ช	ฟ ฑ ล ม	ฟ ฑ ล ฑ	ม ฟ ฑ ล	ท ล ช ร	ฑ ร ฑ ล	ร ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 2

ช ล ท ด	ท ล ท ด	ท ด ร ล	ร ล ท ด	ช ด ร ม	ฑ ม ร ด	ร ด ฑ ล	ท ล ช ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช ล ท ด	ท ล ท ด	ท ด ร ล	ร ล ท ด	ช ด ร ม	ฑ ม ร ด	ร ด ฑ ล	ท ล ช ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 3

ฑ ร ม ฟ	ล ช ท ล	ท ด ท ล	ช ฟ ฑ ล	ด ท ด ล	ท ด ท ด	ร ล ร ม	ล ม ฟ ฑ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฟ ร ม ฟ	ม ฟ ฑ ล	ท ด ท ล	ช ฟ ฑ ล	ด ท ด ล	ท ด ท ด	ร ล ร ม	ล ม ฟ ฑ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 4

ล ท ล ช	ร ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	ล ท ร ม	ฟ ม ล ฑ	ฟ ม ร ล	ร ล ร ม	ล ม ฟ ฑ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ล ท ล ช	ร ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	ล ท ร ม	ฟ ม ล ฑ	ฟ ม ร ล	ร ล ร ม	ล ม ฟ ฑ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 5

ด ร ม ด	ร ม ฟ ฑ	ฟ ม ร ด	ม ร ด ช
---------	---------	---------	---------

วรรค 6

ฑ ร ฑ ฑ	ล ม ล ล	ท ล ช ฟ	ม ฟ ฑ ล	ท ช ล ท	ด ม ร ด	ร ด ฑ ล	ท ล ช ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฑ ร ฑ ฑ	ล ม ล ล	ท ล ช ฟ	ม ฟ ฑ ล	ท ช ล ท	ด ม ร ด	ร ด ฑ ล	ช ด ร ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 7

ท ท ร	ท ท ม	ท ร ม	ร ด ท ล	ท ล ช ร	ม ฟ ษ์ ลี	ท ล ช ล	ท ด ร ม
-------	-------	-------	---------	---------	-----------	---------	---------

ท ท ร	ท ร ม	ท ร ม	ร ด ท ล	ท ล ช ร	ม ฟ ษ์ ลี	ท ล ร ล	ร ด ท ล
-------	-------	-------	---------	---------	-----------	---------	---------

วรรค 8

ด ท ล ด	ท ล ด ท	ล ท ด ร	ษ์ ม ม ม	ษ์ ร ษ์ ม	ช ด ร ม	ด ร ม ด	ร ด ท ล
---------	---------	---------	----------	-----------	---------	---------	---------

ด ท ล ด	ท ล ด ท	ล ท ด ร	ษ์ ม ม ม	ษ์ ร ษ์ ม	ช ด ร ม	ด ร ม ด	ร ด ท ล
---------	---------	---------	----------	-----------	---------	---------	---------

วรรค 9

ม ด ร ม	ร ด ท ล	ด ร ม ร	ด ร ล ท	ด ช ด ร	ษ์ ม ม ม	ฟ ร ม ฟ	ช ล ช ท
---------	---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------

ล ร ช ท	ล ช ฟ ม
---------	---------

วรรค 10

ท ช ล ท	ร ม ษ์ ลี	ท ร ม ษ์	ลี ษ์ ร ม
---------	-----------	----------	-----------

ท ช ล ท	ร ม ษ์ ลี	ท ร ม ษ์	ลี ษ์ ร ม
---------	-----------	----------	-----------

วรรค 11

ท ช ล ท	ล ท ด ร	ด ร ล ท	ด ม ร ด	ช ด ร ม	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ช ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ม ร ด	ร ล ท ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล
---------	---------	---------	---------

กลับต้น

โน้ตขอด้วงเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ทางเสียงเพียงออบน

ท่อน 1

วรรค 1

----	ด ช ด ด	ร ด ม ร	ด ล ร ด	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช
------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช ล ช ช	ด ร ด ด	ร ด ม ร	ด ล ร ด	ร ม ฟ ษ์	ลี ษ์ ฟ ม	ร ม ฟ ษ์
---------	---------	---------	---------	----------	-----------	----------

วรรค 2

ม ร ด ช	ด ร ม ฟ	ม ร ด ฟ	ม ฟ ษ์ ลี	ฟ ลี ษ์ ฟ	ษ์ ฟ ม ร	ด ฟ ษ์ ลี
---------	---------	---------	-----------	-----------	----------	-----------

ม ร ด ช	ด ร ม ฟ	ม ร ด ฟ	ม ฟ ษ์ ลี	ฟ ลี ษ์ ฟ	ษ์ ฟ ม ร	ด ฟ ษ์ ลี
---------	---------	---------	-----------	-----------	----------	-----------

วรรค 3

ช ล ท ด	ท ล ท ด	ท ล ช ล	ร ล ท ด	ม ร ด ช	ล ท ด ร	ม ร ด ม	ฟ ษ์ ลี ษ์
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------

ฟ ม ฟ ลี	ษ์ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ษ์ ลี
----------	----------	---------	-----------

ช ล ท ด	ท ล ท ด	ท ล ช ล	ร ล ท ด	ม ร ด ช	ล ท ด ร	ม ร ด ม	ฟ ษ์ ลี ษ์
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------

ฟ ม ฟ ลี	ษ์ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ษ์ ลี
----------	----------	---------	-----------

วรรค 4

ร ม ร ร	ล ด ล ล	ช ช พ ช	ด ล ล ล	ช ล ด ร	ด พ ช ล	พ ช ร ม	พ ช พ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช พ ม พ	ช พ ม ร
---------	---------

ร ม ร ร	ล ด ล ล	ช ช พ ช	ด ล ล ล	ช ล ด ร	ด พ ช ล	พ ช ร ม	พ ช พ ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช พ ม พ	ช พ ม ร
---------	---------

กลับต้น

ท่อน 2

วรรค 1

ช ล ช ร	ช ม ร ด	ท ด ร ล	ท ด ร ด	ม ด ร ม	พ ล ช พ	ด พ ม ล	ช พ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช ล ช ร	ช ม ร ด	ท ด ร ล	ท ด ร ด	ม ด ร ม	พ ล ช พ	ด พ ม ล	ช พ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 2

ช ม ร ม	ช ม ล ช	ม ล ช ร	ม ร ด ล	ช ช ร ม	พ ล ช พ	ด ร ม พ	ช พ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช ม ร ม	ช ม ล ช	ม ล ช ร	ม ร ด ล	ช ช ร ม	พ ล ช พ	ด ร ม พ	ช พ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 3

ม ร ด ร	ม พ ช ล	ช พ ม พ	ช พ ม ร	ล ช ร ม	พ ล ช พ	ด ร ม พ	ช พ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ม ร ด ร	ม พ ช ล	ช พ ม พ	ช พ ม ร	ล ช ร ม	พ ล ช พ	ด ร ม พ	ช พ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

ท่อน 3

วรรค 1

ช ร ม ช	ด ม ร ด	ท ด ร ล	ท ด ร ด	ร ท ด ร	ม ร ด ช	ด ช ด ร	ช ร ม พ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช ร ม ช	ด ม ร ด	ท ด ร ล	ท ด ร ด	ร ท ด ร	ม ร ด ช	ด ช ด ร	ช ร ม พ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 2

ด ร ม พ	ม ร ม พ	ม พ ช ร	ช ร ม พ	ด พ ช ล	พ ล ช พ	ช พ ม ร	ม ร ด ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ด ร ม พ	ม ร ม พ	ม พ ช ร	ช ร ม พ	ด พ ช ล	พ ล ช พ	ช พ ม ร	ม ร ด ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 3

ด ท ล ท	ร ด ม ร	ม พ ม ร	ด ท ด ร	พ ม พ ร	ม พ ม พ	ช ร ช ล	ร ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ท ช ล ท	ล ท ด ร	ม พ ม ร	ด ท ด ร	พ ม พ ร	ม พ ม พ	ช ร ช ล	ร ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 4

ร ม ร ด	ช ท ล ช	ท ล ช ม	ร ม ช ล	ท ล ร ด	ท ล ช ร	ช ร ช ล	ร ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ม ร ด	ช ท ล ช	ท ล ช ม	ร ม ช ล	ท ล ร ด	ท ล ช ร	ช ร ช ล	ร ล ท ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 5

ฟ ชล ฟ	ช ล ท ด	ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ด
--------	---------	---------	---------

วรรค 6

ด ช ด ด	ร ล ร ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ด ร ม	ฟ ล ี่ ช ี่ ฟ	ช ี่ ฟ ม ร	ม ร ด ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------------	------------	---------

ด ช ด ด	ร ล ร ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ด ร ม	ฟ ล ี่ ช ี่ ฟ	ช ี่ ฟ ม ร	ด ฟ ช ี่ ล ี่
---------	---------	---------	---------	---------	---------------	------------	---------------

วรรค 7

ม ม ม ช	ม ม ม ล ี่	ม ช ี่ ม ล ี่	ช ี่ ฟ ม ร	ม ร ด ช	ล ท ด ร	ม ร ด ร	ม ฟ ช ี่ ล ี่
---------	------------	---------------	------------	---------	---------	---------	---------------

ม ม ม ช	ม ช ี่ ม ล ี่	ม ช ี่ ม ล ี่	ช ี่ ฟ ม ร	ม ร ด ช	ล ท ด ร	ม ร ช ี่ ร	ช ี่ ฟ ม ร
---------	---------------	---------------	------------	---------	---------	------------	------------

วรรค 8

ฟ ม ร ฟ	ม ร ฟ ม	ร ม ฟ ช ี่	ด ล ล ล	ด ช ด ล	ด ฟ ช ล	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
---------	---------	------------	---------	---------	---------	---------	---------

ฟ ม ร ฟ	ม ร ฟ ม	ร ม ฟ ช ี่	ด ล ล ล	ด ช ด ล	ด ฟ ช ล	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
---------	---------	------------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 9

ล ฟ ช ล	ช ฟ ม ร	ฟ ช ล ช	ฟ ช ร ม	ฟ ด ฟ ช	ด ล ล ล	ท ช ล ท	ด ร ด ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ช ด ม	ร ด ท ล
---------	---------

วรรค 10

ม ด ร ม	ช ล ด ร	ม ร ล ด	ร ด ช ล
---------	---------	---------	---------

ด ล ช ม	ล ช ม ร	ม ช ล ล	ด ร ด ล
---------	---------	---------	---------

วรรค 11

ม ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	ด ฟ ช ล	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ด ร ม ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ช ล ช ฟ	ช ร ม ฟ	ด ร ม ฟ	ช ฟ ม ร
---------	---------	---------	---------

กลับต้น

โน้ตขอด้วงเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ทางเสียงขวา

ท่อน 1

วรรค 1

---	ฟ ด ฟ ฟ	ช ี่ ฟ ล ี่ ช ี่	ฟ ร ช ี่ ฟ	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ช ล ท ด
-----	---------	------------------	------------	---------	---------	---------

ด ร ด ด	ฟ ด ฟ ฟ	ช ี่ ฟ ล ี่ ช ี่	ฟ ร ช ี่ ฟ	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ช ล ท ด
---------	---------	------------------	------------	---------	---------	---------

วรรค 2

ล ี่ ช ี่ ฟ ด	ฟ ช ี่ ล ท	ล ช ด ช	ล ท ด ร	ท ร ด ท	ด ท ล ช	ล ท ด ร
---------------	------------	---------	---------	---------	---------	---------

ล ี่ ช ี่ ฟ ด	ฟ ช ี่ ล ท	ล ช ด ช	ล ท ด ร	ท ร ด ท	ด ท ล ช	ล ท ด ร
---------------	------------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 3

ด ร ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ร ด ร	ช ี่ ร ม ฟ	ล ี่ ช ี่ ฟ ด	ร ม ฟ ช ี่	ท ล ช ล	ท ด ร ด
---------	---------	---------	------------	---------------	------------	---------	---------

ท ล ท ร	ด ท ล ช	ล ี่ ช ี่ ฟ ช ี่	ล ท ด ร
---------	---------	------------------	---------

ด ร ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ร ด ร	ซึ่ ร ม ฟ	ลึ่ ซึ่ ฟ ด	ร ม ฟ ซึ่	ท ล ช ล	ท ด ร ด
---------	---------	---------	-----------	-------------	-----------	---------	---------

ท ล ท ร	ด ท ล ช	ลึ่ ซึ่ ฟ ซึ่	ล ท ด ร
---------	---------	---------------	---------

วรรค 4

ช ล ช ช	ร ฟ ร ร	ด ด ท ด	ฟ ร ร ร	ด ร ฟ ซึ่	ฟ ท ด ร	ท ด ช ล	ท ด ท ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ด ท ล ท	ด ท ล ช
---------	---------

ช ล ช ช	ร ฟ ร ร	ด ด ท ด	ฟ ร ร ร	ด ร ฟ ซึ่	ฟ ท ด ร	ท ด ช ล	ท ด ท ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ด ท ล ท	ด ท ล ช
---------	---------

กลับต้น

ท่อน 2

วรรค 1

ด ร ด ช	ด ล ช ฟ	ม ฟ ซึ่ ร	ม ฟ ซึ่ ฟ	ด ฟ ซึ่ ลึ่	ท ร ด ท	ซึ่ ช ฟ ร	ด ท ล ช
---------	---------	-----------	-----------	-------------	---------	-----------	---------

ด ร ด ช	ด ล ช ฟ	ม ฟ ซึ่ ร	ม ฟ ซึ่ ฟ	ด ฟ ซึ่ ลึ่	ท ร ด ท	ซึ่ ช ฟ ร	ด ท ล ช
---------	---------	-----------	-----------	-------------	---------	-----------	---------

วรรค 2

ด ล ช ล	ด ล ร ด	ล ร ด ช	ลึ่ ซึ่ ฟ ร	ด ฟ ซึ่ ลึ่	ท ร ด ท	ด ช ล ท	ด ท ล ช
---------	---------	---------	-------------	-------------	---------	---------	---------

ด ล ช ล	ด ล ร ด	ล ร ด ช	ลึ่ ซึ่ ฟ ร	ด ฟ ซึ่ ลึ่	ท ร ด ท	ด ช ล ท	ด ท ล ช
---------	---------	---------	-------------	-------------	---------	---------	---------

วรรค 3

ลึ่ ซึ่ ฟ ซึ่	ล ท ด ร	ด ท ล ท	ด ท ล ช	ร ด ช ล	ท ร ด ท	ด ช ล ท	ด ท ล ช
---------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลึ่ ซึ่ ฟ ซึ่	ล ท ด ร	ด ท ล ท	ด ท ล ช	ร ด ช ล	ท ร ด ท	ด ช ล ท	ด ท ล ช
---------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

ท่อน 3

วรรค 1

ด ช ล ด	ฟ ลึ่ ซึ่ ฟ	ม ฟ ซึ่ ร	ม ฟ ซึ่ ฟ	ซึ่ ม ฟ ซึ่	ลึ่ ซึ่ ฟ ด	ฟ ด ฟ ซึ่	ด ช ล ท
---------	-------------	-----------	-----------	-------------	-------------	-----------	---------

ด ช ล ด	ฟ ลึ่ ซึ่ ฟ	ม ฟ ซึ่ ร	ม ฟ ซึ่ ฟ	ซึ่ ม ฟ ซึ่	ลึ่ ซึ่ ฟ ด	ฟ ด ฟ ซึ่	ด ช ล ท
---------	-------------	-----------	-----------	-------------	-------------	-----------	---------

วรรค 2

ด ช ล ท	ล ช ล ท	ล ท ด ช	ด ช ล ท	ร ท ด ร	ท ร ด ท	ด ท ล ช	ลึ่ ซึ่ ฟ ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-------------

ด ช ล ท	ล ช ล ท	ล ท ด ช	ด ช ล ท	ร ท ด ร	ท ร ด ท	ด ท ล ช	ลึ่ ซึ่ ฟ ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-------------

วรรค 3

ฟ ม ร ม	ซึ่ ฟ ลึ่ ซึ่	ล ท ล ช	ฟ ม ฟ ซึ่	ท ล ท ช	ล ท ล ท	ด ช ด ร	ซึ่ ร ม ฟ
---------	---------------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

ม ด ร ม	ร ม ฟ ซึ่	ล ท ล ช	ฟ ม ฟ ซึ่	ท ล ท ช	ล ท ล ท	ด ช ด ร	ซึ่ ร ม ฟ
---------	-----------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

วรรค 4

ซ้ ล้ ซ้ ฟ	ด ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ล ด ร	ม ร ซ้ ฟ	ม ร ด ซ	ด ซ ด ร	ซ้ ร ม ฟ
------------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	----------

ซ้ ล้ ซ้ ฟ	ด ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ล ด ร	ม ร ซ้ ฟ	ม ร ด ซ	ด ซ ด ร	ซ้ ร ม ฟ
------------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	----------

วรรค 5

ท ด ร ท	ด ร ม ฟ	ม ร ด ท	ร ด ท ฟ
---------	---------	---------	---------

*ตรงวรรคนี้ใช้เสียงมี ลบ คือนิวชี้ขึ้นมาเกือบชิดรัดอก

วรรค 6

ฟ ด ฟ ฟ	ซ้ ร ซ้ ซ้	ล้ ซ้ ฟ ม	ร ม ฟ ซ้	ล้ ฟ ซ้ ล้	ท ร ด ท	ด ท ล ซ	ล้ ซ้ ฟ ด
---------	------------	-----------	----------	------------	---------	---------	-----------

ฟ ด ฟ ฟ	ซ้ ร ซ้ ซ้	ล้ ซ้ ฟ ม	ร ม ฟ ซ้	ล้ ฟ ซ้ ล้	ท ร ด ท	ด ท ล ซ	ล ท ด ร
---------	------------	-----------	----------	------------	---------	---------	---------

วรรค 7

ล ล ล ด	ล ล ล ร	ล ด ล ร	ด ท ล ซ	ล้ ซ้ ฟ ด	ร ม ฟ ซ้	ล ซ ด ซ	ล ท ด ร
---------	---------	---------	---------	-----------	----------	---------	---------

ล ล ล ด	ล ด ล ร	ล ด ล ร	ด ท ล ซ	ล้ ซ้ ฟ ด	ร ม ฟ ซ้	ล ซ ด ซ	ด ท ล ซ
---------	---------	---------	---------	-----------	----------	---------	---------

วรรค 8

ท ล ซ ท	ล ซ ท ล	ซ ล ท ด	ฟ ร ร ร	ฟ ด ฟ ร	ฟ ท ด ร	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ท ล ซ ท	ล ซ ท ล	ซ ล ท ด	ฟ ร ร ร	ฟ ด ฟ ร	ฟ ท ด ร	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

วรรค 9

ร ท ด ร	ด ท ล ซ	ท ด ร ด	ท ด ซ ล	ท ซ ท ด	ฟ ร ร ร	ม ด ร ม	ฟ ซ้ ฟ ล้
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

ซ้ ฟ ม ล้	ซ้ ฟ ม ร
-----------	----------

วรรค 10

ล้ ฟ ซ้ ล้	ด ร ฟ ซ้	ล้ ซ้ ร ฟ	ซ้ ฟ ด ร
------------	----------	-----------	----------

ล้ ฟ ซ้ ล้	ด ร ฟ ซ้	ล้ ซ้ ร ฟ	ซ้ ฟ ด ร
------------	----------	-----------	----------

วรรค 11

ล้ ฟ ซ้ ล้	ซ ล ท ด	ท ด ซ ล	ท ร ด ท	ร ท ด ร	ฟ ร ด ท	ด ท ล ซ	ด ซ ล ท
------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ร ด ซ ล	ท ด ท ร	ด ฟ ท ร	ด ท ล ซ
---------	---------	---------	---------

กลับต้น

3. เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง

เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง ประพันธ์ขึ้นเพื่อสร้างนวัตกรรมไว้สำหรับการไล่มือของซอด้วง เพลงฉิ่งมุล่ง 3 เสียง ประกอบด้วยบันไดเสียง ซอล โด และ ฟา รูปแบบของเพลงฉิ่ง มุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง มีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นคู่ 4 ยึดตามขนบแต่โบราณ ซึ่งทางดนตรีเรียกว่า คู่เสนาะคือฟังแล้วไพเราะไม่กระดังงู สำนวนกลอนมีความคล้ายคลึงกันทั้งสามท่อน แต่ร้อยเรียงให้แตกต่างกัน มีความเคลื่อนไหวของเสียงกระโดดข้ามไปมา มีการใช้สำนวนแบบโบราณ และมีการนำสำนวนกลอนของเครื่องดนตรีชนิดอื่นเข้ามาหลายทำนอง มีการใช้นิวครบทุกนิว และเพิ่มการใช้ท่อนนิวในบางทำนอง มีการใช้คันทัก ในลักษณะที่หลากหลายครอบคลุมทุกสายทั้งสายเอก สายทุ้ม เป็นการฝึกทักษะการใช้คันทัก และนิว เคลื่อนที่ครบทั้งสองสายอย่างสม่ำเสมอ ไม่มีการใช้คันทักพิเศษแต่อย่างใด เพื่อเป็นการสร้างความแม่นยำของตำแหน่งเสียงและน้ำหนักในการใช้คันทัก มีการเคลื่อนที่ครบทั้งสองสายเป็นการพัฒนาทักษะการสีซอด้วงได้เป็นอย่างดีและก่อให้เกิดความชำนาญ เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 บันไดเสียง จึงเป็น

เครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทักษะการสีซอ ดังนั้นการที่นำเพลงฉิ่งมุล่งมาแปรทำนอง จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการฝึกฝนเรื่องของสำนวนกลอนที่มีเป็นจำนวนมาก การใช้ฉิ่ง การใช้ไม้คันทักที่ครอบคลุมทุกนิ้ว ทุกสาย ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะในบรรเลงซอด้วงในที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องกับผลการวิจัยและองค์ความรู้ที่ควรมีการนำเพลงอื่น ๆ มาวิจัย และพัฒนาทักษะซอด้วงเพื่อเป็นแบบฝึกทักษะในลักษณะเดียวกันกับเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว มากกว่า 3 ทางเสียง
2. ควรวิจัยและพัฒนาเพลงฉิ่งมุล่งสำหรับเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ เช่น ซออู้ จะเข้ และขลุ่ย เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะที่ควบคู่กันไปของเครื่องดนตรีในวงเครื่องสายไทย

References

- Amattayakun, P. (2009). *Songs, Music and Dancing Art from Sansomdej*. Bangkok: CMMU Publishing, Mahidol University.
(In Thai)
- Chanreung, C. (n.d.). *View of Suprawat*. Bangkok: Comedy Line Co., Ltd.
- Loubere, S, de la. (1967). *A new historical relation of the Kingdom of Siam 1*. Translated by Sata T. Komolabutra. Pranakorn: Kaona Press.
- Maneechan, S. and Champa-ngen, S. (1996). *Thai Tao Songs Collection (History and Lyrics)*. Bangkok: Ton-Or Grammay.
- Naksawat, U. (1982). *Thai Music; Theory and Practice 2 Thai String Ensemble Manual*. 2nd ed. Bangkok: Prayoon Wong.
- Pikulstri, C. (1999). *Music appreciation in Thai music (Revised)*. Bangkok: Odian Store. (In Thai)
- Pornprasit, K. (2002). *Pleng Ching: The Study of History and Styles*. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Rungreung, P. (1982). *Thai music history*. Bangkok: Thai Wattana Panit.
- Sangyenying, J. (2017). *Mulong for Chakhe: Identity and Culture*. Master Thesis M.A. in Arts, Mahidol University, Thailand.
(In Thai)
- Tramote, M. (1980). *Listen and Understand Thai Songs*. Bangkok: Thai Khasem Publishing.
- Tramote, M. and Khuntan, W. (1980). *Listen and Understand Thai Songs 1 And 2*. Chiang Mai: Chiang Mai Suankit.